INSTRUCCIÓ 29/2025
FUNCIONAMENT DE LES DUES UNITATS DOCENTS EXTERNES ALS CENTRE DE PRIMERA ACOLLIDA

Palma, juliol de 2025

Conselleria d'Educació
i Universitats
Direcció General de Primera Infància,
Atenció a la Diversitat i Millora Educativa

Instruccions 29/2025 de la directora general de Primera Infància, Atenció a la Diversitat i Millora Educativa, referides al funcionament de les dues unitats docents externes als Centres de Primera Acollida

Primer
Introducció

1. La protecció de la infància és una responsabilitat de tota la societat i de les administracions públiques tal com estableix la Constitució espanyola. En la seva voluntat de posar els fonaments per a la construcció d'una societat democràtica avançada que garanteixi un ordre socioeconòmic just i una digna qualitat de vida per a tothom i el lliure desenvolupament de la personalitat i la dignitat humana com la base de la convivència social i de l'actuació pública, la Constitució espanyola fa referència a la infantesa i joventut en un seguit de preceptes de l'articulat i manifesta la seva preocupació social i la importància que cal donar a les noves generacions.

2. La Llei Orgànica 1/1996, de protecció jurídica del menor, configura un marc jurídic per a l'exercici de la protecció dels menors que vincula tots els poders públics, les institucions de menors, els pares i familiars i els ciutadans en general. Aquesta llei presenta un concepte de la protecció centrat en les necessitats dels menors amb una doble garantia, social i jurídica. Es tracta d'una visió àmplia i progressiva de l'actuació protectora: prevenció, reparació de les situacions de risc, atenció en els supòsits de desemparament i assumpció de la tutela jurídica.

3. La Conselleria d'Educació i Universitats del Govern de les Illes Balears i l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) varen signar el 10 d'abril de 2024 el Conveni de col·laboració per al funcionament de dues unitats docents externes als Centres de Primera Acollida (CPA).

   Mitjançant aquest conveni de col·laboració, es garanteix el dret a una educació que s'adapti a les necessitats dels infants i adolescents acollits en el CPA Es Puig des Bous i en el CPA Tramuntana.

4. Els CPA es defineixen com a centres de caràcter integral que proporcionen l'atenció immediata i transitòria a les persones menors d'edat que, davant una possible situació de desprotecció, requereixin la sortida urgent del seu entorn familiar, amb la necessitat d'un diagnòstic que orienti les mesures que ha d'adoptar l'entitat pública competent en matèria de protecció de menors

C. del Ter, 16
07009 Palma
971 17 77 80
dgpiadme.caib.es

(art. 170 de la Llei 9/2019 de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears).

5. La Conselleria d'Educació i Universitats atén mitjançant dues unitats docents externes, l'escolarització dels infants i adolescents en edat escolar obligatòria i segon cicle d'educació infantil dels centres d'acollida que per les seves singulars situacions personals, i amb caràcter provisional, no poden assistir als centres escolars.

Segon
Marc normatiu

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, segons la redacció fixada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE, núm. 340, de 30 de desembre de 2006) que regula l'educació infantil i secundària obligatòria en els capítols I, II, III, respectivament, del títol I.

La Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, en el títol I determina l'estructura del sistema educatiu, l'ordenació dels ensenyaments i les etapes educatives que el constitueixen.

La Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (BOE, núm. 134, de 5 de juny de 2021), a l'article 1 disposa que s'han de garantir els drets fonamentals dels nens i adolescents, la seva integritat física, psíquica, psicològica i moral enfront de qualsevol forma de violència per assegurar el desenvolupament de la seva personalitat i estableix mesures de protecció integral, que inclouen la sensibilització, la prevenció, la detecció precoç, la protecció i la reparació del mal en tots els àmbits en els quals es desenvolupa la seva vida. L'article 12 referent al dret a l'atenció integral disposa que els poders públics proporcionen als infants i adolescents víctimes de violència una atenció integral que comprendrà mesures de protecció, suport, acolliment i recuperació.

La Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears (BOIB núm. 26, de 28 de febrer de 2019), a l'article 24. punt 4. referent a les obligacions dels pares i mares o les persones que exerceixen la tutela o la guarda de les persones menors d'edat exposa que les administracions públiques han de vetllar per la protecció de les persones menors d'edat en el cas de mal ús de la potestat parental, tutelar o de guarda, i també

perquè els pares i mares, els titulars de la tutela o els que tenguin la guarda disposin d'oportunitats i de mitjans d'informació, de suport tècnic, dels recursos necessaris i de formació adequats per ajudar-los a complir les seves responsabilitats envers les persones menors d'edat.

El Reial decret 157/2022, d'1 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Primària (BOE, núm. 52, de 02/03/2022).

El Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'Educació Secundària Obligatòria (BOE núm. 76, de 30/03/2022; correcció d'errades BOE, núm. 85, de 9 d'abril de 2022).

El Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics (BOIB núm. 67, de 5 de maig de 2011; correcció d'errades BOIB núm. 78, de 28 de maig de 2011).

El Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears (BOIB núm. 101 de 2 d'agost de 2022).

El Decret 31/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears (BOIB núm. 101 de 2 d'agost de 2022).

El Decret 32/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 101 de 2 d'agost de 2022).

El Decret 4/2023, de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 21 de 16 de febrer de 2023).

La Resolució del director general de Planificació, Ordenació i Centres de l'11 de novembre de 2019, per la qual es reconeixen, a efectes administratius, les unitats docents externes adscrites als centres d'acollida temporal per atendre alumnes en edat d'escolarització obligatòria amb mesures jurídiques de protecció.

El Conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Universitats del

Govern de les Illes Balears i l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS), per al funcionament de dues unitats docents externes als Centres de Primera Acollida, signat el 10 d'abril de 2024.

Tercer
Destinataris

Els destinataris d'aquest servei són infants i joves subjectes a mesures de protecció, per als quals és necessari un acompanyament educatiu ajustat a la seva realitat personal i social, que garanteixi el seu dret a l'educació tal com estableix la Constitució espanyola.

Els alumnes que assisteixen a les Unitats de Desenvolupament Educatiu (UDE) presenten unes circumstàncies personals i escolars molt complexes i diverses, que cal tenir molt en compte a l'hora de planificar tant la seva acollida com la intervenció educativa. Tot i rebre atenció temporal en aquestes aules, aquest alumnat manté la matrícula activa en el seu centre educatiu de referència, amb l'objectiu de facilitar una posterior reincorporació coordinada.

Les necessitats més freqüents que poden presentar aquests alumnes inclouen, en primer lloc, l'adaptació a un model d'aula unitària, on conviuen infants amb edats, nivells curriculars i maduratius diferents. A això s'hi afegeixen necessitats de benestar emocional i personal que fan fonamental la implementació de mesures i suports per afavorir el seu desenvolupament integral. També és habitual el desconeixement del sistema educatiu balear, especialment en aquells casos en què aquest constitueix el primer contacte amb el món escolar. D'altra banda, alguns infants presenten dificultats d'aprenentatge i idiomàtiques, sovint acompanyades de retards curriculars i maduratius. Finalment, cal considerar l'aversió i el rebuig d'alguns alumnes envers l'escola, derivats d'experiències prèvies negatives que poden dificultar encara més el seu procés d'integració.

Quart
Calendari escolar i horari de les UDE

El calendari i l'horari del curs s'han de regir per les Instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres docents públics de segon cicle d'educació infantil i educació primària, i d'educació secundària per al curs 2025-2026.

Els horaris s'elaboren a partir de les Instruccions sobre l'horari general, l'horari de l'alumnat i l'horari dels docents dels centres educatius de les Illes Balears sostinguts amb fons públics. De manera extraordinària, es podran aplicar mesures de flexibilització horària en funció de les característiques i necessitats de l'alumnat.

Al principi del curs escolar, els professionals de les UDE han de remetre al Servei d'Inclusió per a la Comunitat Educativa (SICE) el seu horari i el de l'alumnat.

La sol·licitud de permisos del personal docent s'ha de dirigir a la Direcció General de Personal Docent i Centres Concertats de la Conselleria d'Educació i Universitats i emplenar el document de permisos (annex 1).

En el cas que tots els alumnes s'incorporin a centres educatius i causin baixa a una de les UDE, el professional d'aquesta unitat haurà de realitzar les següents funcions:

a) Donar suport als alumnes de l'altra UDE sempre que n'hi hagi un mínim de tres.
b) Acompanyar i donar suport als darrers alumnes que han estat baixa a la unitat docent al nou centre on s'incorporin.
c) Realitzar coordinacions als centres on estan escolaritzats els alumnes que havien assistit a la seva unitat.

Cinquè
Metodologia i funcions específiques dels docents de les UDE

Es parteix d'una metodologia activa i pràctica d'aprenentatge, atès que l'alumne és el protagonista del seu procés. Per aquest motiu, és fonamental tenir en compte les seves situacions personals, acadèmiques i emocionals, amb l'objectiu d'oferir una resposta ajustada a les seves necessitats i afavorir el seu desenvolupament integral.

En la mesura del possible, s'ha de tenir en compte la programació del centre on estigui matriculada la persona menor d'edat, per garantir la coherència del procés educatiu.

Els professionals de les UDE són els mestres de pedagogia terapèutica (PT) i el professor de serveis a la comunitat (PSC) itinerant que han de desenvolupar les següents funcions:

a) Treball en xarxa i col·laboració institucional: coordinació amb les entitats vinculades a les unitats docents i foment del treball en equip dins i fora del centre educatiu.
b) Intervenció pedagògica inclusiva i multinivell: aplicació de metodologies com el treball per projectes, les tasques integrades i l'atenció a la diversitat dins l'aula.
c) Educació emocional i gestió de conflictes: desenvolupament d'estratègies per a la regulació emocional i la resolució pacífica de conflictes en entorns escolars.
d) Atenció a la diversitat i inclusió social: experiència en el treball amb grups en risc d'exclusió social, aules unitàries i contextos educatius canviants.
e) Metodologies globalitzadores i d'educació inclusiva: implementació de pràctiques pedagògiques que promouen la interculturalitat i l'aprenentatge significatiu per a tot l'alumnat.
f) Competència digital docent: ús de la tecnologia educativa d'acord amb el Marc de Referència de la Competència Digital Docent (MRCDD).
g) Orientació acadèmica i professional: coneixement dels itineraris formatius en les etapes obligatòries i post obligatòries, així com de les opcions d'inserció laboral.
h) Acompanyament en processos de reintegració escolar: gestió del retorn gradual a centres de referència, amb seguiment individualitzat i coordinació setmanal dels casos.

Sisè
Coordinacions dels docents de les UDE amb els centres de referència

Una vegada els coordinadors de l'IMAS informen amb entrevista o per correu electrònic als docents de les UDE de les noves incorporacions d'alumnes a les aules, un dels docents de la UDE es posarà en contacte amb els equips directius, tutors i/o orientadors dels centres educatius d'origen, amb l'objectiu de conèixer millor l'alumne i recollir la informació acadèmica necessària per poder ajustar la resposta educativa.

Es fonamental la coordinació entre els docents de les UDE i els centres de referència on està matriculat l'alumne per garantir el seu desenvolupament

integral. Per dur a terme aquesta coordinació s'han de tenir en compte els següents requisits:

a) Acordar un calendari de reunions per mantenir contactes regulars amb el tutor i/o orientador del centre de referència per garantir la comunicació regular i continua entre els dos centres educatius durant tot el període d'acollida dels alumnes.
b) Adequar la proposta curricular establerta pel centre educatiu de referència al context real de les aules d'Es Puig des Bous i Tramuntana, tenint en compte les fortaleses, les capacitats i les necessitats de l'alumnat.
c) Garantir que les faltes d'assistència siguin justificades pel centre educatiu de referència, ja que l'alumnat, tot i no assistir físicament al centre on està matriculat, sí que assisteix regularment a les aules d'Es Puig des Bous i Tramuntana. Aquesta circumstància no es pot considerar, en cap cas, com a absentisme escolar.
d) Promoure el treball cooperatiu entre els docents de les UDE i dels centres de referència implicats per dissenyar l'acompanyament constructiu de les trajectòries educatives.
e) Preveure i treballar de manera consensuada i progressiva tots els processos de reincorporació escolar i de reinserció social (tràmits administratius, ajustaments educatius per garantir l'èxit educatiu a la nova situació escolar mitjançant la detecció de barreres del context i el disseny de respostes per a la seva minimització i eliminació).
f) Realitzar les dues avaluacions de seguiment i ordinària. L'avaluació de l'alumnat l'ha de realitzar l'equip docent de les UDE i el centre educatiu de referència és l'encarregat d'introduir tota la informació pertinent al GestIB i emetre els butlletins corresponents.

Setè
Pla Educatiu Personalitzat Específic

L'alumnat de les UDE disposaran d'un pla educatiu personalitzat específic que és el document on es recull la informació referent a les mesures educatives aplicades i que inclou el pla d'acollida i reincorporació al centre de referència. Aquestes mesures poden fer referència a la descripció de les estratègies metodològiques, aspectes organitzatius, ajustos curriculars, recursos personals i/ o materials que són necessaris. El model de Pla Educatiu Personalitzat específic se troba a la pàgina web del SICE (annex 2). Els docents, en coordinació amb el PSC, són els

responsables de l'elaboració del pla educatiu personalitzat específic que inclou el pla d'Acollida i Reincorporació al centre.

Vuitè
Gestió econòmica

Els docents de les UDE remetran les factures per correu ordinari o presencialment a les secretaries del CEIP Anselm Turmeda i l'IES Son Pacs que són els centres de referencia econòmica de les UDE. Aquests centres realitzaran la gestió econòmica mitjançant l'aplicació del programa de gestió econòmica de la Conselleria d'Educació i mantindran informats als docents de les UDE de l'estat dels romanents pertinents.

Novè
Coordinació amb el SICE

S'establiran les coordinacions periòdiques amb el SICE a l'inici i durant el curs escolar.

A la reunió del mes de juny, els docents de la UDE corresponent elaborarà una memòria/informe per explicar el desenvolupament del programa i la seva valoració. Aquest document s'ha de remetre a la comissió de seguiment del conveni.

Desè
Annexos

1. Model sol·licitud de permisos
2. Pla educatiu personalitzat específic

La directora general de Primera Infància,
Atenció a la Diversitat i Millora Educativa

Neus Riera Estarellas